

प्रमुख कन्सलटेन्ट एनेस्थेसियोलोजिष्ट

(नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५ को नियम ९बमोजिम)

<u>कार्य विवरण</u>	
१. पदः प्रमुख कन्सलटेन्ट एनेस्थेसियोलोजिष्ट	१०. कार्यालयको ठेगाना: प्रदेश, जिल्ला, स्थान, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय/विभाग/अस्पताल
२. सेवा: स्वास्थ्य शाखा फाँट
३. समूहः एनेस्थेसियोलोजि	
४. तहः एघारौ	
५. तलब (मासिक): नेपाल सरकारले तोके वमोजिम	११. आवश्यक योग्यता: सम्बन्धित ऐन तथा नियमावलीमा उल्लेख भए वमोजिम।
६. काम गर्ने समयः नेपाल सरकारले तोके वमोजिम	१२. उत्तरदायित्वः अस्पताल प्रमुख
७. कर्मचारीको नामः	
८. कर्मचारीको संकेत नम्बरः	
९. सुपरिवेक्षण गर्नुपर्ने: आफ्नो मातहतका कर्मचारी	

सम्पादन गर्नुपर्ने काम, कर्तव्य तथा उत्तरदायित्व

नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन तथा नियमावलीको अधिनमा रहि नेपाल मेडिकल काउन्सिलले तयार गरेको पेशागत आचारसंहिता (कोड अफ इथिक्स) पालना गर्दै नियमानुसार कार्य गर्ने/गराउने ।

सेवा प्रवाह सम्बन्धी

१. वहिरङ्ग सेवा

क. Pre anesthetic Clinic

- शल्यक्रिया गरिने विरामी एनेस्थेसियाको लागि योग्य भए नभएको निकर्योल गर्ने/गराउने (Risk assessment) । त्यसको लागि क. विरामीको स्वास्थ्यको विस्तृत जानकारी (History taking, Clinical examination) लिने ।

- विरामी तथा कुरुवाहरुलाई आवश्यकता अनुसार अस्पताल तथा एनेस्थेसिया सेवा सम्बन्धि नीति नियम र व्यवस्थाको जानकारी गराउने ।
- मासिक रूपमा क्लिनिकल अडिट (Audit) गराउन व्यवस्था गर्ने /गराउने ।
- अस्पतालमा नियमित रूपमा सि.एम.इ को वाट कर्मचारिहरुलाई ज्ञान, सिप क्षमता र सुधारमा सहयोग गर्ने/गराउने ।
- शाल्यक्रिया गर्दा दिनुपर्ने एनेस्थेसियाको प्रतिकुल प्रभाव र हुन सक्ने जोखिम बारे विरामी र कुरुवालाई परामर्श गर्ने/गराउने ।
- आई. सि.यू का विरामीको कुरुवाहरुलाई दैनिक रूपमा विरामीको अवस्था बारे परामर्श दिने ।
- कार्यक्षेत्रको morbidity and mortality छलफल गरी सम्भावित रोग तथा घटना क्रम व्यवस्था गर्ने / गर्न लगाउने ।
- स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक स्वास्थ्यकर्मिहरुलाई तालिमका लागि संयोजन गरि तालिम प्रदान गर्ने /गराउने ।

४. विशेष कार्यहरु

- अनुसन्धानात्मक कार्यः गुणस्तरिय सेवाको लागि एनेस्थेसियोलोजि सेवा सम्बन्धि वो वा अन्य स्वास्थ्य क्षेत्रमा अनुसन्धान गर्ने वो गराउने ।
- शैक्षिक संस्थाहरु /प्रतिष्ठानको हकमा सम्बन्धित विषयको शैक्षिक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने र गराउने ।
- रोग नियन्त्रण तथा उपचारमा सहयोग गर्ने , नयाँ औषधीहरुको छानविन गर्ने र नयाँ प्रविधिहरुको विकास र परिक्षण गर्ने / गर्न लगाउने

- आफ्नो विभाग अन्तर्गत सम्पादन भएका सेवाको गुणस्तर कायम गर्ने विभिन्न कार्यक्रमको विकास तथा कार्यन्वयन गर्ने र सो अनुरूप भए नभएको नियमित रूप सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने/गराउने ।
- आफ्नो मातहतका विभिन्न तहका कर्मचारिहरूको कार्यको अनुगमन, सुपरिवेक्षण, मूल्यांडकनगर्ने/गराउने ।

ग. अभिलेखिकरण र प्रतिवेदन

- आफ्नो विभाग अन्तर्गत सम्पादन भएको सेवाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने र सो अनुसारका कार्यन्वयन गर्ने आवश्यक भए क्षेत्रहरूमा कार्यन्वयन भए वा नभएको यकिन गर्ने/गराउने ।
- प्रतिवेदन उपर समिक्षा तथा अध्ययन गर्ने सम्बन्धित सम्पूर्ण कर्मचारिहरूलाई जानकारि गराउने र आवश्यक परेमा सुधार गर्ने पहल गर्ने /गराउने ।
- प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा नियमित रूपमा पठाउन लगाउने र पुगे नपुगेको एकिन गर्ने /गराउने ।

ड प्रशासनिक कार्य

- अस्पताल व्यवस्थापन सम्बन्धि वैठकमा सहभागि हुने । आफ्नो विभाग अन्तर्गत कर्मचारिहरूको विदा स्विक्रति सिफारिस गर्ने/गराउने ।
- आफ्नो विभाग अन्तर्गत संचालन भएको सेवाको गुणस्तर कायम गर्ने विभिन्न कार्यक्रमको विकास तथा कार्यन्वयन गर्ने र सो अनुरूप भए नभएको नियमित रूप सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने /गराउने ।
- आवश्यक औषधी तथा सामग्रिहरूको व्यवस्थाको लागि विभागीय प्रमुखसँग समन्वय गर्ने /गराउने ।

च. वजेट तर्जुमा

- आफ्नो विभागको लागि आवश्यक वजेटको अनुमान गरि सम्बन्धित निकाय सँग पेश गर्ने/गराउने ।

३. स्वास्थ्य शिक्षा तथा परामर्श

नियमित तथा आकास्मिक एनेस्थेसिया सेवा प्रदान गरि अप्रेशन थिएटर वाहिर गनु पर्ने procedure जस्तै endoscopy . Diagnostic and interventional radiology आदि procedure हरुलाई क वुदाँको पेरिओपरेटिभ एनेस्थेसिया सेवा वमोजिम गर्ने/गराउने ।

घ. Resuscitation सेवा

लाइफ सेभिर्ड procedure intubation (CPR) गर्दा सकिय सदस्य भई सेवा प्रदान गर्ने ।

घ.प्रेषण

- अस्पतालमा प्रदान गर्न नसकिने तथा नभएका सेवाहरुको लागि विशेषज सेवा प्रदान गर्ने अस्पतालमा सम्बन्धित व्यक्ति सँग समन्वय गरि प्रेषण गर्ने/गराउने ।
- प्रेषणको रेकर्ड राख्ने वा राख्न लगाउने ।

व्यवस्थापकियसँग सम्बन्धि

क. योजना तर्जुमा

- अस्पतालद्वारा प्रदान गर्ने सेवालाई गुणस्तरयुक्त बनाउन चाहिने आवश्यक औजार औषधीको माग गर्ने , आपुर्ति व्यवस्था गर्ने र दक्ष जनशिकितिको व्यवस्थापनको लागि आफ्नो कार्य योजना आफु भन्दा माथिल्लो निकाय समक्षपेश गर्ने/गराउने ।
- किलिकल प्रोटोकल तयार गर्ने / परिमाजन गर्ने र सो अनुसार कार्यन्वयन गर्ने/गराउने ।
- विभिन्न किसिमको तालिम योजना गर्ने र कार्यन्वयन गर्ने सम्बन्धमा प्रमुख समक्षयोजना प्रस्तुत गर्ने/गराउने ।
- आवश्यक कार्यक्षेत्रको (OT, ICU) कार्यक्रम सम्बन्धि उपलब्ध तथयाकं र सुचानाहरुलाई विस्लेषण गरि प्रमुखलाई सो सम्बन्धि आवश्यक वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने
- विद्वमान योजना सम्पन्न गर्ने / गर्न लगाउने ।
- आगामी कार्ययोजना तथा वजेट व्यावस्थापन गरी योजना तर्जुमा पेश गर्ने/गराउने ।
- एनेस्थेसिया सम्बन्धि subspecialty सेवाको विकास तथा व्यवस्थापनगर्ने/गराउने ।

ख. अनुगमन, सुपेरिवेक्षण, मूल्यांडकन

- एनेस्थेसिया दिन चाहिने औषधि तथा उपकरणहरु ठिक अवश्थामा भए नभएको सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।
- एनेस्थेसिया एसिस्टेन्ट वा एनेस्थेसिया नर्सलाई सम्बन्धित औषधि तथा उपकरणहरु व्यवश्थापन गर्न लगाउने ।
- अपरेशन थिएटर भित्र हुन सक्ने जोखिम (जस्तै Radiation, gas, Laser, Infective etc.) न्यूनिकरण गर्ने उपाय सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।
- Intra-operative मोनिटरिङ गरि चारटिङ गर्ने/गराउने ।
- जटिलता भएमा निदान तथा उपचार गर्ने/गराउने ।
- शल्यक्रियाको अन्त्यमा एनेस्थेसियाको विधी अनुसार विरामीलाई रिकभरि गर्ने/गराउने ।
- हरेक प्रोसिडुरहरु तथा एनेस्थेटिक व्यवश्थापनको रजिष्टरमा रेकर्ड गर्ने, गराउने र प्रतिवेदन तयार गर्ने/गराउने । ।

Post anesthesia care unit/Post-operative service

- रिकभरिमा विरामीको vitals monitor र पेन स्कोरिङ गर्ने र गराउने ।
- दुखाई कम गर्न उपयुक्त औषधि तथा विधि प्रयोग गर्ने/गराउने ।
- पूर्ण रिकभरि यकिन गरि उपयुक्त वार्डमा सिफ्ट गर्ने वा घर पठाउने ।

ख. आ. सि. यू

- अस्पतालमा आएका विरामीहरुको अवस्था जाँच गरी आ. सि. यूमा भर्ना गनु पर्ने वा नपर्ने विषयमा सम्बन्धित विशेषज्ञसँग समन्वय गरि निण्य गर्ने/गराउने ।
- आ. सि. यूमा भर्ना भएका विरामीहरुलाई सम्बन्धित रोगको विशेषज्ञगहरुसँग समन्वय गरि नियमित तथा आकास्मिक उपचार सेवा प्रदान गर्ने/गराउने ।
- आ. सि. यूका विरामीहरुको अवस्था जाँच गरी डिस्चार्ज गर्ने तथा आवश्यक परेमा सम्बन्धि विशेषज्ञलाई प्रेषन गर्ने/गराउने ।
- आ. सि. यूका विरामी र विरामीको कुरुवालाई विरामिको अवश्था बारेमा नियमित जानकारी र परामर्श दिने ।

ग. Non Operative Room Anesthesia (NORA)सेवा

- शल्यक्रिया अवधिसम्म विरामीलाई पूर्ण अचेत वा अर्ध अचेत बनाई शल्यक्रियाको वातावरण सहज बनाउने र शाल्यक्रिया पछि विरामीको स्वास्थ्य पूर्व शाल्यक्रिया अवस्था जस्तै बनाउन औषधि उपचार गर्ने/गराउने ।
- सफल शल्यक्रिया पछि विरामी लाई पोष्टओपरेटिभ वार्डमा १२ देखि २४ घन्टासम्म एनेस्थेसियाको किसिम अनुसार विरामीको स्वास्थ्य अवस्था मूल्यांकन गर्ने वा स्वास्थ्यकर्मिहरूलाई मोनिटर गर्न लगाउने ।
- जुनियर एनेस्थेसिया डाक्टरहरू र साहायक स्वास्थ्यकर्मिहरूलाई एनेस्थेसियाको विधि, औषधि उपचार सम्बन्धित जानकारी र मार्गदर्शन गर्ने/गराउने ।
- संक्रमण रोकथामका उपायहरू अवलम्बन भएको सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।

क. प्रिओपरेटिभ एनेस्थेसिया सेवा

प्रिओपरेटिभ (Preoperative)

शल्यक्रिया कक्ष बाहिर सम्पादन गर्नु पर्ने काम, कर्तव्य र अधिकारहरू:

- शल्यक्रियाको मिति निर्धारण भएका विरामीको PAC गरि एनेस्थेसिया दिन उपयुक्त भएको सुनिश्चित गर्ने/गराउने ।
- विरामीलाई उपयुक्त हुने एनेस्थेसियाको किसिमको छनौट गरि सोहि अनुसार औषधी तथा उपकरणको लिए तयार गर्ने र गराउने ।
- विरामीलाई एनेस्थेसिया प्रकारको छनौट, हुन सक्ने सम्भावित असर र प्रतिकूल असर, Pre-operative/intra-operative/post-operative बारे अवगत गर्ने/गराउने ।
- आवश्यक परामर्श दिने ।
- सुसूचित लिखित मन्जुरिनामा लिने ।
- विरामीको अधिकार र आवश्यकता अनुसार व्यक्तिगत विवरणको गोपनियताको सुनिश्चिता तथा सम्मान गर्ने/गराउने ।

Intra-operative

- अपरेशन लिएहेरि उचित एनेस्थेटिक व्यवस्थापनको योजना बनाउने ।

ख. आवश्यक परिक्षण गराउने र स्यसको मूल्यांकनगर्ने /गराउने ।

- एनेस्थेसिया विधि सम्बन्धि जानकारी गराई परामर्श गर्ने/गराउने । त्यसको जोखिम र लाभ सम्बन्धि जानकारी गर्ने/गराउने ।
- एनेस्थेसिया दिएर शल्यक्रिया गर्न सूचित लिखित सहमति लिने ।
- विरामीलाई तोकिए वमोजिम उपवास (Nil Per Oral) चस्न सल्लाह दिने ।
- सुरक्षित एनेस्थेसियाको लागि विरामीको अवस्था अनुसार अनुकूलन (Optimization) गर्ने /गराउने र आवश्यक्ता अनुसार परामर्श र उपचारको लागि सम्बन्धित विशेषज्ञलाई प्रेषण गर्ने/गराउने ।

ख. पेन किलनिक

- विरामीको दुखाई सम्बन्धि जानकारी लिई आवश्यक किलनिकल examination and investigation गर्ने ।
- उपचार प्रविधि वारे जानकारी दिने र परामर्श गर्ने/गराउने ।
- आवश्यक्ता अनुसार सूचित मञ्जुरिनामा लिई उपचार गर्ने/गराउने ।
- Multidisciplinary services (सेवा) को लागि अन्य विशेषज्ञ सित परामर्श तथा समन्वय गर्ने /गराउने ।
- आवश्यक्ता अनुसार विरामीलाई आफ्नो मातहतमा भर्ना गर्ने/गराउने ।

अन्तरडग सेवा

- शल्यक्रियाको लागि भर्ना भएका विरामीहरूलाई नियमित र दैनिक सेवा प्रदान गर्ने/गराउने ।
- नियमित राउन्ड लिने र प्रमुख कन्सलटेन्ट एनेस्थेसियोलोजिष्ट वा विभागिय प्रमुखको निर्देशन बमोजिम कार्य गर्ने/गराउने ।
- विरामीको स्वास्थ्य अवस्था र शल्यक्रियाको किसिम अनुसार एनेस्थेसियाको किसिम चयन गर्ने/गराउने ।
- अस्पताललाई आकास्मिक शल्यक्रिया सेवा दिनसक्ने केन्द्रको रूपमा विकास र व्यवस्था गर्ने/गराउने ।